

AiA Art News-service

Op Tefaf merken ze een strengere keuring

Tefaf Maastricht

Een enkele stand op Tefaf Maastricht was al voor de officiële opening bijna uitverkocht. De handelaar met afgewezen 'Saenredam' trekt veel publiek.

- Daan van Lent
 - Arjen Ribbens
- 9 maart 2017 om 20:54

Foto Marcel van Hoorn/ANP

De VIP-opening van de dertigste Tefaf Maastricht was donderdag nog geen half uur bezig, toen Bernard de Grunne zijn stand al bijna uitverkocht. Tien jaar, zegt de Brusselse handelaar in tribale kunst, had hij gewerkt aan een tentoonstelling met oude beelden van de Sepik, een volk dat woont langs de gelijknamige rivier in Papoea Nieuw-Guinea. Veertien van die beelden had hij bijeen gekregen. In zijn stand ligt een berg van de prachtige catalogus waarin hij de houten beeldjes heeft beschreven.

Een matineuze bezoeker van de kunst- en antiekbeurs zocht er meteen elf uit. „Sommige mensen weten wat ze willen”, zegt De Grunne met een lach. En nu? De stand opnieuw inrichten? Nee, zegt de Belg. „Meer dan dit heb ik niet bij me.”

Voor het eerst hadden verzamelaars met een VIP-pas twee uur het rijk alleen op Tefaf. Om twaalf uur opende de beurs voor ‘gewone’ genodigden; tegen vijf uur ’s middags had het MECC iets weg van de Albert Cuyp-markt op zaterdagmiddag. Al liepen de bezoekers in Maastricht met fingerfood en glazen wijn in de hand tussen de kunstwerken.

Keuring

Negentien uur voor de opening werd er nog luid gevloekt op de beursvloer. Na de keuring troffen veel beursdeelnemers lege plekken aan in hun stands. Je hoorde dat er heel wat getimmerd moest worden, zegt een handelaar. „Meer dan in andere jaren.”

Ook andere beursdeelnemers laten weten dat ze het gevoel hebben dat de 175 keurmeesters strenger hebben gekeurd op echtheid, toeschrijving en kwaliteit van werken dan in voorgaande jaren. Hun oordeel is onverbiddelijk, herinrichting van de stand is dan onontkoombaar.

Designkenners spraken gisteren hun verbazing uit over een houten jarenvijftigtafel met glazen blad van Carlo Mollino die door de Londense kunsthandelaar Benjamin Proust niet rechtstreeks aan de Italiaanse ontwerper mocht worden toegeschreven. De reden: er was geen aankoopnota. Dat weerhield een verzamelaar er niet van om minstens een miljoen voor de tafel neer te leggen.

Ook de inzet van het wetenschappelijke onderzoeksteam, dat de keurmeesters ondersteunt, bewees dit jaar zijn nut. Een lid van het team laat donderdag doorschemeren dat dit jaar meer objecten van de beurs zijn gehouden na onderzoek met de geavanceerde apparatuur.

Saenredam

Opvallend is de stand van Bijl-Van Urk, de Alkmaarse handelaar in oude meesters. Woensdag werd bekend dat het schilderij dat eigenaar Sander Bijl als een Pieter Saenredam wilde presenteren alleen mocht worden getoond als een schilderij uit de 'Hollandse School'. Alle documentatie over het verrichte onderzoek heeft hij rond het schilderij opgehangen. Curieus, deze 'klaagmuur'.

Bijl stond de hele openingsdag voor het schilderij met beursbezoekers te discussiëren. Hij is na alle publiciteit over zijn 'ontdekking' een publiekstrekker.

„Ik wil van iedereen horen wat hun inschatting is”, zegt de jonge kunsthandelaar. „Het maakt mij niet uit of ze kunsthistorici zijn of niet.” Al hoopt hij dat ook conservatoren van musea bij hem langs zullen lopen om hun opinie te geven. „Ik geef niet op.”

Een belangrijke Rembrandt of ander onbetwist hoogtepunt ontbreekt dit jaar. Maar wat deert dat bij een beurs waar de kwaliteit zo hoog is? Ivo Bouwman toont een oogstrelend naakt van Jan Sluijters, dat vroeger bij Anton Phillips thuis aan de muur hing (vraagprijs 900.000 euro).

Nieuwkomer Donald Ellis uit New York presenteert een fantastische verzameling maskers en gebruiksvoorwerpen van de inuit uit Alaska, waaronder een onweerstaanbaar Yupik-masker (4,8 miljoen euro). Een grote veertiende-eeuwse boeddha domineert de stand van Van der Ven Oriental Art, ook met een prijskaartje met zeven cijfers. Een Amerikaanse bezoeker stond er bewonderend naar te kijken: „Hij kan zo opstaan en weglopen.

Combinaties

Opvallend is het grote aantal deelnemers dat kunst uit vele windstreken en disciplines combineert. Het lijkt erop dat de aanpak van Axel Vervoort school heeft gemaakt. Die Vlaamse kunsthedelaar en woninginrichter van de superrijken laat al jaren zien dat modernistisch design uitstekend samengaat met Egyptische antiquiteiten, Japanse moderne kunst en wat niet al.

Houten Yupik dansmasker uit Alaska, bij de New Yorkse kunsthedelaar Donald Ellis. Foto Donald Ellis Gallery

Bij de Zwitserse kunsthedelaar van Laszlo von Vertes hangt boven een beeld van Henry Moore een *Abstraktes Bild* uit 1984 van Gerhard Richter, de Duitse kunstenaar die het op veilingen zo goed doet. De vraagprijs is 3,5 miljoen euro, zegt Von Vertes. Al spreekt hij daarna meteen zijn twijfel uit. „Gisteravond heeft een ander *Abstraktes Bild* van Richter met de zelfde afmeting bij Sotheby's 5 miljoen opgebracht. Misschien moeten we onze prijs maar verhogen.”

Von Vertes is niet de enige hedelaar die van de populariteit van Richter hoopt te profiteren. Bij de Koreaanse galerie Kukje hangt een veel groter *Abstraktes Bild*, van 2 bij 2 meter. Vraagprijs: 15 miljoen euro. Het werk komt van een Koreaanse verzamelaar uit New York, die het vijf jaar geleden op een veiling heeft gekocht, vertelt de galeriehoudster.

Voor ongeveer het zelfde bedrag als de grote Richter biedt French Company New York het grote *Stilleven met bosbessentaart* (1644) van de zeventiende eeuwse schilder Willem Claesz. Heda aan . „Zij vragen altijd een beetje te veel”, zegt een concurrent.